

Minna Saarelma-Paukkala 7.11.2018

LAUSUNTO

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausunto Euroopan komission ehdotuksesta luopua vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta

Helsingin yliopiston almanakkatoimistolta ei ole pyydetty asiasta virallista lausuntoa. Koska toimistomme kuitenkin hoitaa Suomessa kalentereihin liittyviä asioita, haluamme tuoda toimialamme näkökulman tähän Euroopan komission ehdotukseen.

Suomessa painetaan vuosittain noin 12 miljoonaa kalenteria, ja kalentereita julkaisevat sadat eri yritykset, yhdistykset ja muut toimijat. Yliopiston almanakkatoimisto palvelee suomalaisia kalenterintekijöitä toimittamalla näille erilaisia tietoaineistoja sekä valmiita kalenteripohjia. Maassamme julkaistuihin kalentereihin on yleensä merkitty kesäajan alkaminen ja päättyminen. Samoin kesäajan ja talviajan vaihtelu on näkynyt monien almanakkojen paikkakuntaakohtaisissa auringon nousu- ja laskuajoissa sekä muissa kalenteriaineistoissa (mm. kuun vaiheet). Mahdollinen luopuminen kahdesti vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta on siten kalenterien julkaisemisen kannalta merkittävä asia.

Suomessa tulevan vuoden kalenterit painetaan yleensä kesällä ja lukuvuosikalenterit jo keväällä, ja ne tulevat myyntiin viimeistään alkusyksystä. Jos kesäajan ja talviajan vaihtelusta luovutaan, kalenterintekijöiden olisi välttämätöntä saada tästä tieto hyvissä ajoin eli jo muutosta edeltävän vuoden alussa. Suomalaisille kalenterinkustantajille on jo nyt toimitettu vuosien 2020 ja 2021 kalenteriaineistoja, joihin kesäajan alkaminen ja päättyminen on merkitty.

Yliopiston almanakkatoimisto kannattaa vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta luopumista, sillä se yksinkertaistaisi kalenterien toimitustyötä. Kesäajan alkamis- ja päättymisaikojen merkitsemiseen sisältyy aina myös riski, sillä kustantajien mahdolliset virheet näissä merkinnöissä voivat aiheuttaa kansalaisille käytännön ongelmia.

Kalenterien kustantamisen kannalta ei ole merkitystä sillä, siirrytäänkö Suomessa pysyvään talvi- vai kesäaikaan. Tärkeää kuitenkin olisi, että näiden aikojen vaihtelusta luovuttaisiin. Siihen, kumpi ratkaisu olisi parempi, vaikuttavat lukuisat kalenterien tekemiseen liittymättömät asiat, joihin Yliopiston almanakkatoimisto ei ota kantaa.

Monilla suomalaisilla kalenterinkustantajilla on säännöllisiä yhteyksiä esimerkiksi Pohjoismaihin, Keski-Eurooppaan ja Baltiaan, jolloin sama aikavyöhyke näiden maiden kanssa saattaisi olla heille eduksi. Yliopiston almanakkatoimisto ei kuitenkaan ota tähän asiaan kantaa.

Helsingissä 7.11.2018

Minna Saarelma-Paukkala

Yliopiston almanakkatoimiston johtaja, dosentti, Helsingin yliopisto
Helsingin yliopiston Kalenteripalvelut Oy:n toimitusjohtaja